

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 3720/25.06.2025

Biroul permanent al Senatului

Bp.....

202, 30.06.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea

și completarea: Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023,

a Legii nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române,

a Legii nr.550/2004 privind organizarea și funcționarea Jandarmeriei

Române, precum și a Legii Poliției Locale nr.155/2010

Biroul permanent al Senatului

(b202/2.06.2025)

249, 2.09.2025

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea

Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art.

11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost

sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative pentru modificarea și completarea: Legii*

învățământului preuniversitar nr.198/2023, a Legii nr.218/2002 privind organizarea și

funcționarea Poliției Române, a Legii nr.550/2004 privind organizarea și funcționarea

Jandarmeriei Române, precum și a Legii Poliției Locale nr.155/2010 (b202/2.06.2025).

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 25.06.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- raportat la obligativitatea purtării uniformei școlare, considerăm că impunerea unei uniforme, indiferent de voința elevului și familiei, limitează libera exprimare și

diversitatea culturală. Deși se promite gratuitate pentru elevii din categorii sociale defavorizate, riscul de stigmatizare a celor care primesc uniformă gratuită este ridicat. Art. 11 alin. (10) prevede că „*nepurtarea uniformei reprezintă motiv pentru refuzarea accesului*”, ceea ce poate încălca dreptul constituțional la educație (conform art. 32 din Constituția României). Prevederile care se doresc a fi instituite nu țin cont de:

- autonomia unităților de învățământ și dialogul cu elevii și părinții;
- drepturile elevilor la libertate de exprimare, la instrumente de comunicare și acces la informare;
- riscurile asociate unor controale arbitrare efectuate de persoane fără pregătire pedagogică sau juridică;
- referitor la interzicerea telefoanelor mobile, apreciem că este o măsură excesivă, de vreme ce, în loc să educe în privința folosirii echilibrate a tehnologiei, interzicerea totală riscă să afecteze accesul la informație, comunicare cu părinții și siguranță personală. Mai mult, excluderea completă a telefoanelor ignoră nevoile educaționale moderne (platforme digitale, aplicații educaționale, autentificări online etc.);
- în ceea ce privește supravegherea audio-video extinsă în școli, menționăm că instalarea camerelor în săli de clasă, cămine, săli de sport și holuri, fără o justificare individualizată, încalcă principiile proporționalității și necesității din Regulamentul UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date (GDPR). Supravegherea generalizată nu este o soluție educațională și, în plus, nu există dovezi clare că monitorizarea permanentă previne violența, în schimb, poate crea un climat de frică și neîncredere. Totodată, există riscuri majore privind utilizarea înregistrărilor în afara scopului declarat, în pofida garanțiilor formale. Înregistrările video în clasă, fără acordul profesorilor, elevilor/ părinților/ tutorilor legali, chiar dacă sunt efectuate în scopul combaterii violenței școlare, ridică mari probleme legale cu privire la încălcarea drepturilor la intimitate și la imagine, precum și probleme de etică. De asemenea, acestea:
 - încalcă dreptul la viață privată, garantat de Constituția României și de CEDO Convenția Europeană a Drepturilor Omului;
 - afectează relația pedagogică și încrederea profesor–elev;
 - presupun colectarea și stocarea unor date sensibile ale minorilor, fără reglementări clare privind durata, accesul, scopul și protecția acestora.

- prezența obligatorie a forțelor de ordine (polițiști, jandarmi) în fiecare unitate școlară cu peste 500 elevi și crearea unor structuri speciale ale Poliției și Jandarmeriei pentru prevenirea infracționalității în școli transformă școala dintr-un spațiu de formare și libertate într-unul de control, supraveghere și coerciție. Mai mult, se transmite ideea că elevii sunt potențiali infractori, nu cetățeni în devenire;
- măsurile propuse generează costuri și implementare birocratică, impunerea unor sisteme de supraveghere, uniforme, ecusoane, agenți locali etc. implicând cheltuieli semnificative suportate din bugetele locale și de stat. Nu există un studiu de impact sau o consultare publică reală asupra acestor măsuri care ating milioane de elevi;
- încălcarea dreptului la educație (art. 32 Constituția României) prin excluderea elevilor fără uniformă și posibila încălcare a drepturilor la viață privată și protecția datelor personale (art. 26 Constituție și GDPR) ridică riscuri juridice și constituționale;
- art. 63 alin.(4) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările și completările ulterioare, este suspendat până la începutul anului școlar 2026-2027 prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025: *"Prin bugetul de stat, din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului, se alocă bugetelor locale sumele necesare consiliilor județene/ Consiliului General al Municipiului București și consiliilor locale pentru realizarea împrumuturilor, securizarea clădirilor unităților de învățământ, pentru iluminat și pentru alte măsuri pentru creșterea siguranței unităților de învățământ, la solicitarea consiliului de administrație al acestora, cu sprijinul de specialitate acordat de poliție, conform prevederilor Legii nr. 333/2003 privind paza obiectivelor, bunurilor, valorilor și protecția persoanelor, republicată cu modificările și completările ulterioare"*;
- aplicarea acestor măsuri ridică semne de întrebare, în contextul în care presupun deplasarea în unitățile de învățământ și plata unui număr foarte mare de polițiști/jandarmi (nu există o certitudine cu privire la existența efectivului de polițiști/jandarmi necesari pentru îndeplinirea acestei atribuții), mai ales în contextul economic pe care îl traversează România în prezent, nefiind precizat care va fi impactul bugetar și dacă aceste cheltuieli pot fi susținute de buget;
- în condițiile în care Poliția Română, Jandarmeria Română și Poliția Locală suferă de un deficit profund de personal (25-30% în 2025), nu este oportună instituirea unei măsuri care să aibă în vedere prezența unui organ de ordine publică în unitățile de învățământ preuniversitar;

- în concluzie, propunerea legislativă propune o serie de măsuri cu caracter excesiv de represiv și securitar, sub pretextul combaterii violenței școlare și consumului de droguri. În realitate, însă, prevederile propuse:
 - nu respectă principiul proporționalității;
 - nu sunt susținute de dovezi privind eficiența lor educațională;
 - riscă să creeze un climat de teamă, control și excludere, în special pentru elevii din grupuri vulnerabile;
 - încalcă drepturi constituționale și standarde internaționale privind protecția minorilor
 - riscă să agraveze inechitățile și marginalizarea în școlile din medii vulnerabile;
 - ignoră recomandările internaționale (Comisia Europeană, Fondul Internațional al Națiunilor Unite pentru Copii (UNICEF), Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO)) care pledează pentru abordări sistemice, nu punitive, ale siguranței școlare;
- nu există dovezi că supravegherea constantă reduce violența sau consumul de droguri. În schimb, poate duce la anxietate, stres, adaptare la supraveghere și inhibarea exprimării în spațiul educațional.
- permanentizarea prezenței forțelor de ordine în școli reprezintă o măsură excesivă și stigmatizantă. Obligația ca fiecare școală să aibă un polițist, jandarm sau polițist local prezent permanent nu este justificată:
 - creează un climat de intimidare, mai ales în școli din medii sărace;
 - contribuie la percepția școlii ca spațiu periculos și penal, nu educativ;
 - presupune costuri administrative și logistice greu sustenabile, fără o analiză de impact.
- politicile europene în domeniul educației favorizează prezența consilierilor școlari, psihologilor, mediatorilor și lucrătorilor sociali, nu militarizarea spațiului școlar;
- educația pentru siguranță nu se face prin control coercitiv, ci prin incluziune, dialog și sprijin psihologic.

Președinte,
Sterică FUDULEA

